

PAŠVALDĪBU CIVILĀS AIZSARDZĪBAS KOMISIJU VIETA UN LOMA CIVILĀS AIZSARDZĪBAS SISTĒMĀ

Aino Salmiņš
LPS padomnieks

A. Salmiņš
10.03.2021

Valsts civilās aizsardzības plāns un *risināmie jautājumi miera laikā*

- Jāizstrādā skaidrs valsts institūciju un pašvaldību sadarbības algoritms, tai skaitā komunikācija starp ministrijām un ministriju padotības iestādēm
- **Operatīva un detalizēta datu apmaiņa;**
- Valsts materiālo rezervju un finanšu piesaistes kārtība, minimālais valsts iekšējo katastrofu pieejamais valsts materiālo rezervju nodrošinājums;
- Jādefinē pašvaldību CA komisiju tiesiskais statuss un kompetence;
- Precizējama Reaģēšanas un seku likvidēšanas darbu vadītāja kompetence
- Krīzes komunikācijas vadība un tās vadītājs
- Nekonsekvences valsts budžeta programmas 02.00.00 "Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem" līdzekļu pieejamībā pašvaldībās
- **CA komisiju izveides principi un kritēriji**
- **Operatīva Krīzes vadības centra izveide;**
- Vai Likumā jānosaka deleģējums ministrijām izstrādāt **rīcības plānus katastrofu vai ārkārtas situāciju gadījumā.**
- **Kas ietverams pašvaldību CA plānā ?**

CA plāni

Izstrādājot pašvaldības CAP, būtu nepieciešama informācija par nozaru ministriju pārziņā esošo katastrofu pārvaldīšanas rīcības scenārijiem (iekļauti Valsts civilās aizsardzības plānā), kuros ir noteikta pašvaldības kompetence. Pašvaldību rīcībā šāda informācija nav pieejama.

VUGD – izskata un saskaņo paaugstinātas bīstamības un objektu civilās aizsardzības plānus.

Valsts institūcijas – izstrādā un saskaņo ar VUGD CA plānus.

Paaugstinātas bīstamības objekta īpašnieks izstrādā CA plānu Saskaņo ar VUGD un iesniedz vietējai pašvaldībai

VUGD sadarbībā ar citām institūcijām izstrādā Valsts civilās aizsardzības plānu .

Kā vislabāk integrēt pašvaldību CA plānus kopīgajā Valsts civilās aizsardzības plānā ? Nav jādublē, bet detalizēti jāizstrādā .

Pretplūdu pasākumi

Pašlaik izstrādāti 17 CA plāni, pārējie varētu tikt izstrādāti līdz šī gada maijam

CA plāns saskaņojams ar VUGD??

Noteikumi par civilās aizsardzības struktūru un tajās iekļaujamo informāciju

Atsevišķas normas tiek iekļautas bez likuma Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas deleģējuma, piemēram "4.9. pasākumi izņēmuma stāvokļa vai kara laikā".

4.9.1. agrīnā brīdināšana un situācijas monitorings;

Sabiedriskās kārtības nodrošināšana

Pretmobilitātes pasākumi – apmācības

Nacionālās drošības likumā būtu nosakāmi pašvaldības **uzdevumi valsts aizsardzības sistēmas jomā**. Pretēji nav skaidrs, kāda ir pašvaldības kompetence (uzdevumi) valsts civilās aizsardzības sistēmas uzturēšanas jomā.

Sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna sadaļu darbībai militāra iebrukuma gadījumā un kara laikā (pielikums 3.1) izstrādā sadarbībā ar Nacionālo bruņoto spēku norīkoto amatpersonu sadarbības teritorijas civilās aizsardzības komisijā.";

Nepieciešamas vadlīnijām vai augstāk stāvošas struktūras norādēm kā Pašvaldība iniciē civilās aizsardzības pasākumus.

Lēmumu pašvaldības pieņem tikai :

- Kopā ar ZM nosakot kārtību pārtikas preču izsniegšanā
- Kopā ar EM nosakot kārtību rūpniecības preču izsniegšanā
- Pārtikas un pirmās nepieciešamības preču izsniegšanā – domes priekšsēdētājs

Valsts civilās aizsardzības plāns 33. pielikums

Pašvaldību uzdevumi

- Pārtikas nodrošinājuma plānošana un izsniegšana
- Informēšana un CA sasaukšana
- Izstrādā rīcības plānus par pirmās nepieciešamības preču izsniegšana
- Pirmās palīdzības organizācija
- Atbalsts NBS
- Evakuācija
- Sabiedriskās kārtības pastiprināšana nodrošināšana nevis

Jābūt vadlīnijām

- pret mobilitātes (šķēršļu) plāna realizācijas atbalstam
- Kritiskās infrastruktūras objektiem, kuriem apdraudējuma laikā jāpastiprina esošā apsardze.

?

Finansējumu nenosaka Valsts civilās aizsardzības plāns

Nereti NBS pārstāvim ir 2 līdz 3 sadarbības teritorijas.

no valsts budžetā piešķirtajiem finanšu līdzekļiem **jāpiešķir vienreizēja dotācija** sadarbības teritorijas civilās aizsardzības plāna projekta izstrādei,

Pašvaldību kompetence Nacionālās drošības likumā

- 1) nodrošina sabiedrisko kārtību attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā;
- 2) veic valsts pārvaldes funkcijas, kuru izpilde likumā noteiktajā kārtībā nodota attiecīgajai pašvaldībai;
- 3) izpilda Ministru kabineta lēmumā par ārkārtējo situāciju un lēmumā par izņēmuma stāvokli noteiktos pasākumus;
- 4) sniedz palīdzību valsts drošības iestādēm un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nacionālās drošības pasākumu veikšanā.

Valsts civilās aizsardzības plāns ietver valsts civilās aizsardzības sistēmas nodrošināšanas pasākumus, kā arī ārkārtējām situācijām paredzētus preventīvus, gatavības un reaģēšanas pasākumus un šādu situāciju seku likvidēšanas pasākumus, kā arī nosaka civilās aizsardzības sistēmas darbību militāra iebrukuma vai kara gadījumā.

Atsauces uz Valsts CA plānu un Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likuma 3.panta trešo daļu nav korektas, jo tā definē CA sistēmas uzdevumu pašvaldību funkcijas neizdalot.

Nav sinhronizācijas ar civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldības likumu

Evakuācija

Iedzīvotāju evakuāciju iedalāma sekojošās grupās:

1. Iedzīvotāji (ar savu un bez sava transporta), trešo personu transports.

2. Pacienti ārstniecības iestādēs

3. Sociālās aprūpes centru klienti (kuri tur uzturas patstāvīgi)

4. Invalīdi, cilvēki ar kustības traucējumiem

4. Notiesātie ieslodzījuma vietās

5. Ieslodzītie Valsts policijas īslaicīgās aizturēšanas vietās

Vienotā kontaktu centra platforma (fiksētas pagaidu izmitināšanas vietas, aprūpes centri),

NVO

Palīdzība kopienai

Jāizstrādā vadlīnijas iesaistei iesaistot NVO

Netiek plānota - radiācijas draudi 4 stacijas Ukraina – vairāk par 500 km, Baltkrievija -300, Daugavas ūdeņi???

Latvijā nav bumbu patversmes no 2008.gada.(40 -50 tūkstoši ne vairāk un tikai 72 h)

Komunikācija

Informācijas aprīte par aktuālajiem jautājumiem vēl joprojām nav optimāla. Valstī nav izstrādāts Valsts krīzes vadības komunikācijas plāns, tādēļ komunikācija starp institūcijām notiek bez procedūras.

Valsts CA Plānu apstiprina, bet neizveido operatīvā vadības centru, tā vietā strādā OVG

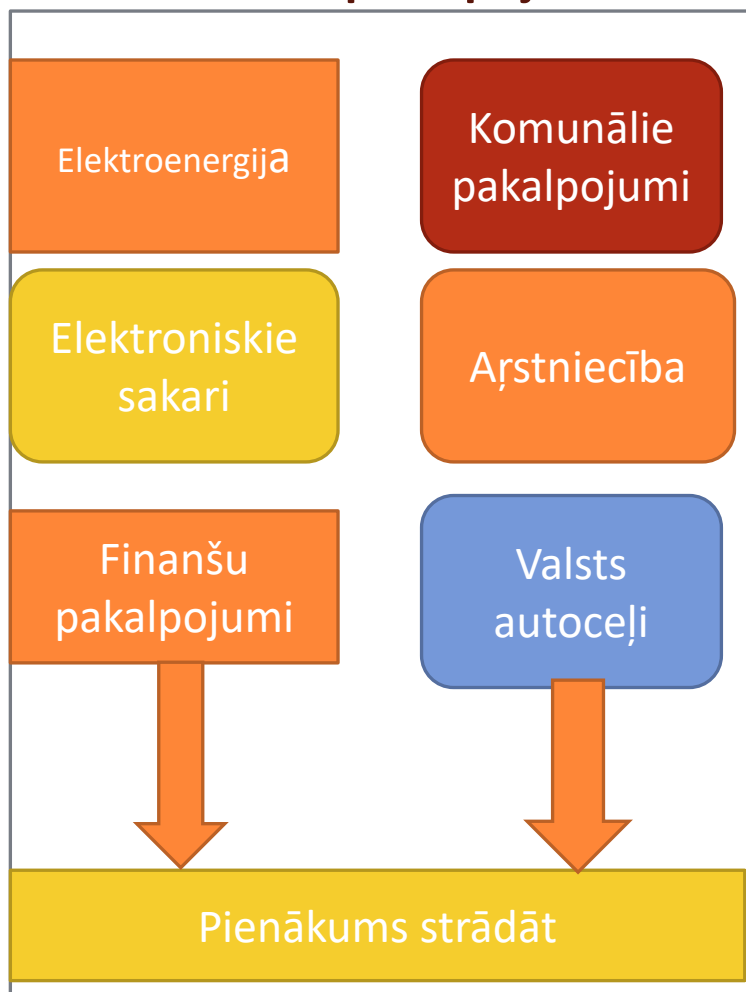

Operatīvais krīzes vadības centrs

- Starpinstitūciju darba koordinācija
- Iepirkumu plānošana
- Materiālo rezervju izveides plānošana
- Krīzes vadības scenāriji, prognozes, sociālekonomisko pasākumu analīze, datu analīze, ierobežojošo pasākumu kontrole.
- Krīzes komunikācija
- Valsts plāna paredzēts, taču līdz šim finansējuma nav

Kritiskie pakalpojumi

ARKARTAS GADIJUMU SOMĀ LIEC:

- ☐ PASE VAI ID KARTES KOPIJAS POLIETILĒNA IESAĪNOJUMĀ
- ☐ SVARĪGO TELEFONU NUMURU SARAKSTU
- ☐ REZERVES TELEFONA LĀDĒTĀJU, LĀDĒTĀJU-AKUMULATORU
- ☐ PĀRNĒSĀJAMO RADIOAPARĀTU AR REZERVES BATERIJĀM
- ☐ NELIELU NAUDAS SUMMU (5, 10 UN 20 EUR NAUDASZĪMĒS)
- ☐ MEDIKAMENTUS, KURUS LIETOJAT REGULĀRI
- ☐ LUKTURI AR REZERVES BATERIJĀM
- ☐ DAUDZFUNKCIONĀLU SALIEKAMO NAZI
- ☐ SĒRKOCIŅUS, ŠĶILTAVAS
- ☐ GUĻAMMAISU VAI SEGU, TŪRISTU PAKĻĀJIŅU
- ☐ SILTU APĢĒRBU, REZERVES APAKŠVEĻU
- ☐ KONSERVU ATTAISĀMO, KAROTI, NEPLĪSTOŠU BĻODIŅU UN KRŪŽĪTI
- ☐ DEZINFEKCIJAS LĪDZEKLI, HIGIĒNAS PIEDERUMUS, TUALETES PAPĪRU, VIENREIZ LIETOJAMĀS SALVETES

Pasākumu plāns personu no Ukrainas masveida ierašanās gadījumā Latvijā

OVC

VRS: od@rs.gov.lv; +371 67913569; +371 67913568
PMLP: Dokumentu (vīzu) kārtošana: +371 67209400
(P.-C.08.30-16.00, Pk.09.00-15.00)

VRS bez
dokumen
tiem

Sadarbibas teritorijas

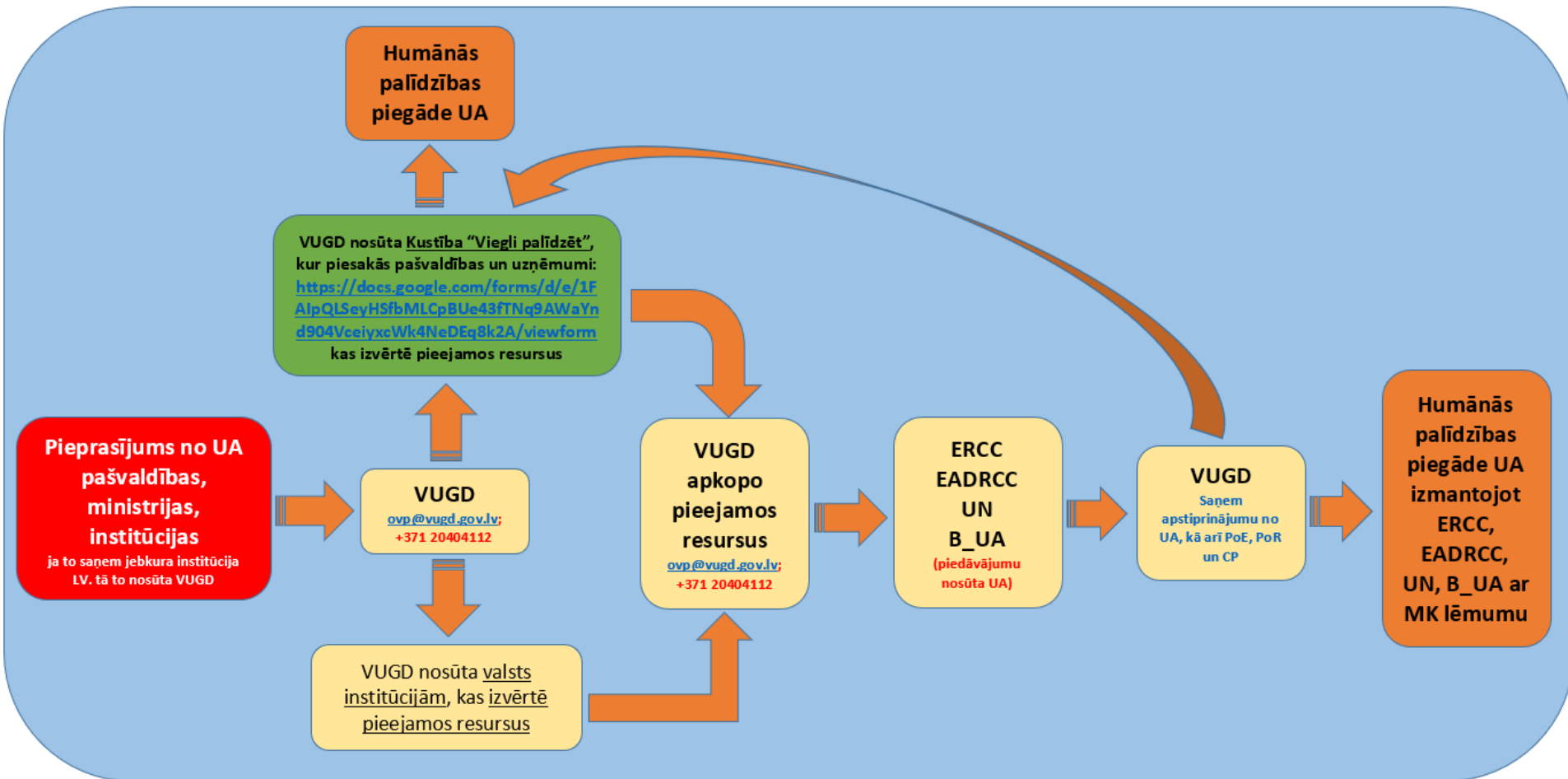
Virsvadība pielīdzināta Valsts CA plāna 35. pielikuma
"evakuācijas koordinēšanas grupas" darbības algoritmam (OPERACIONĀLAIS LĪMENIS)

Viesnīcas, pagaidu mītnes

NVO , mājsaimniecības

Humānās palīdzības sniegšanas algoritms Ukrainai

Ukrainas civiliedzīvotāju atbalsta likums

Ukrainas civiliedzīvotājiem ir tādas pašas veselības aprūpes pakalpojumus un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likumā noteiktās tiesības uz sociālajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību kā Latvijas pilsoņiem un nepilsoņiem (GMI un Krīzes pabalsts, 6 mēnešus neveic materiālo resursu izvērtēšanu)

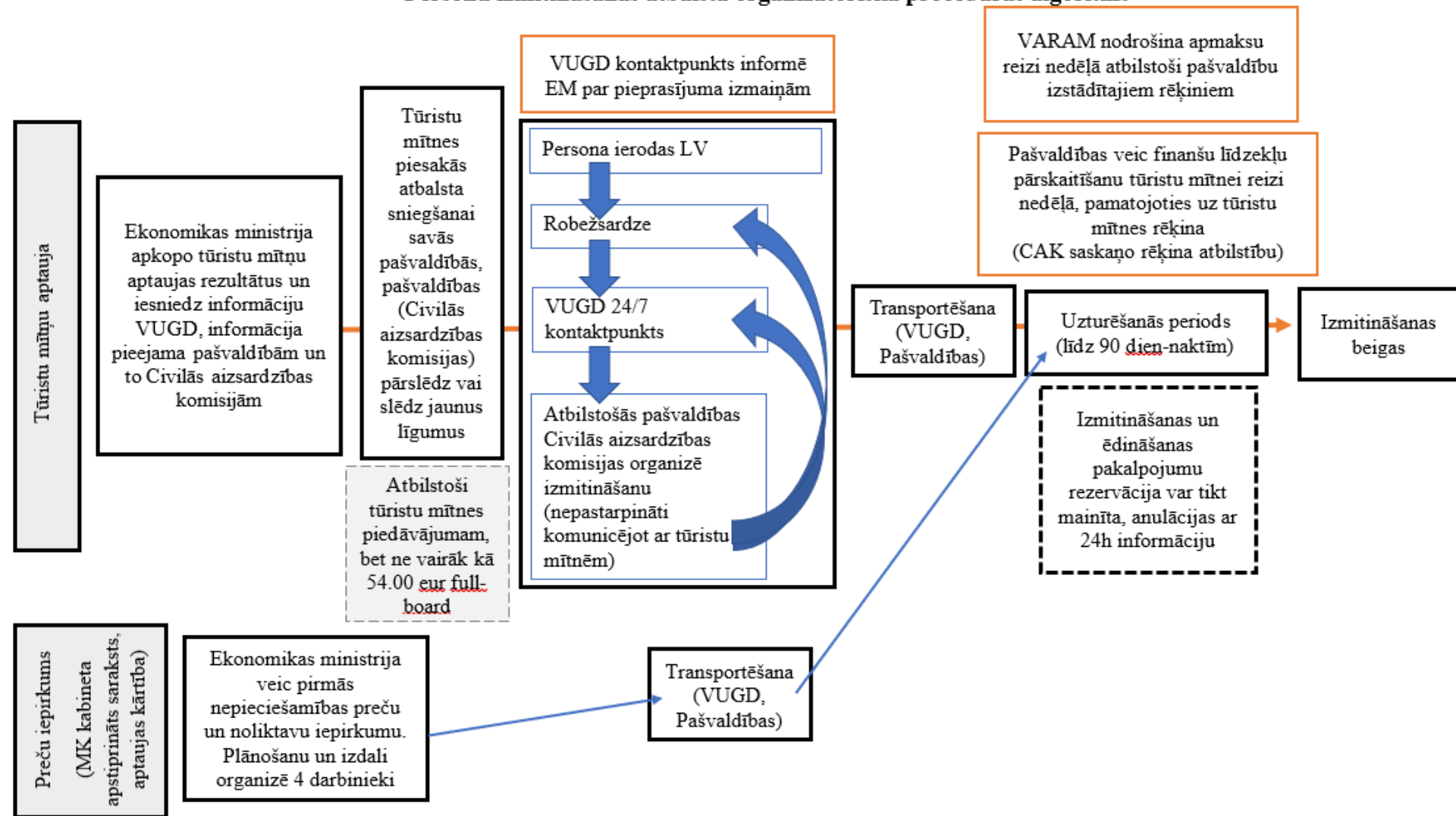
Valsts līdz 90 dienām nodrošina izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumus un pirmās nepieciešamības preces

Pašvaldības nodrošina:

- 1) tūlītēju palīdzības sniegšanu Ukrainas civiliedzīvotājiem ar smagiem vai ļoti smagiem funkcionāliem traucējumiem,
- 2) Ukrainas civiliedzīvotāju, kuriem nepieciešams papildu atbalsts, uzturēšanās vietu apzināšanu un tām nepieciešamā atbalsta sniegšanu un turpmākās palīdzības plānošanu;
- 3) informācijas uzkrāšanu par Ukrainas civiliedzīvotājiem sniegto atbalstu un to izmaksām.

(2) Pēcapmaksa pašvaldībai par sniegtajiem pakalpojumiem un sociālo palīdzību tiek nodrošināta atbilstoši noteiktajai kārtībai par līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem.

Personu izmitināšanas atbalsta organizatoriskā procedūras algoritms

Paldies Jums!

- Pašvaldības šobrīd var izmitināt 6593, ar ēdināšanu 5020 (Aizkraukle, Alūksne, Balvi, Bauska, Daugavpils un Augšdaugavas novads, Gulbene, Jelgava, Jūrmala, Krāslava, Kuldīga, Ķekava, Liepāja un Dienvidkurzemes novads, Līvāni, Madona, Preiļi, Rēzekne, Rīga, Salaspils, Saldus, Tukums, Talsi, Ventspils, Valka, Varakļāni, Valmiera).
- Jāuzmanās ,lai nepārkāptu sankcijas

www.palidziukrainai.lv - humānā palīdzība

www.ukraine-latvia.com – humānā palīdzība

cap@vugd.gov.lv. ar VUGD

